

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

25. Dies Junii. Æquo animo toleres, oportet, quicquid intra fortunæ aream geritur; cum semel jugo ejus colla submiseris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

25. DIES JUNII.

Æquo animo toleres, oportet, quicquid
intra fortunæ aream geritur; cùm se-
mel jugo ejus colla submiseris. *Boetius:*
Conf. I.

Fortunæ
incon-
stantia.

I.

Descende hîc tacitâ cogitatio-
ne in tumultuosam cuncti-
miscentis fortunæ aream; u-
insolentes ejus ludos, quibus nobis
scum colludendo illudit nobis, contempleris. In hac
arena quot propè censa fuerunt Heroum capita; tot
spectabis in gloria funera. Hæc est, quæ muros
excelsos oppugnat, & parietinas defendit; quæ de-
serta inhabitata frequentat, & populos frequentes
affligt; quæ victores vincit; quæ ex proditoribus, fi-
deles; ex fidelibus, suspectos facit; quæ denique in-
star pilæ datariæ, regna sursum, deorsum volvit; ex-
citus profligat, Reges dejicit, Tyrannos evehit. Nihil
inausum fortunæ: adversus imperia, idem habet ju-
ris, quod adversus imperantes. Firmissima fortuna
certitudo in incerto est. Mirum fuit illud symbolum,
quod secundus Spartanorum Rex portæ suæ insci-
pserat, his verbis: *Hæc domus est, ubi homo facit, quod
potest; fortuna, quod vult.* Verba digna non tam
scribi in portis, quam inscribi fibris. Noverat ille
fortunam, qui se depositarium, non proprietarium
statuebat. Quoties aliquid perdiderat; non suum
sibi eripi, sed depositum existimabat repeti. Itaque,

si sapimus, quidquid à fortuna datum est, tanquam exemplò abitum possideamus. Quod alteri tantum est concessum; id repetendi copia est, dum velis. Nam jure suo, qui utitur, nemini injuriam facit. Ille solus à fortunæ insultu tutus est, qui in sepulchri sese arcem recipit.

II. Ut semper tutus sis, nunquam esto securus. Nam incertitudo futuri temporis, non sinit securos esse, vel audacissimos. Magni enim casus, parvis sèpè momentis intercedunt. Hæc summa est nostra miseria, nos cùm in conspectu mala habeamus, ea non agnoscere; cùm manibus palpemus, non sentire; cùm auribus ingerantur, non audire; cùm clamor hinc inde personet, non intelligere; cùm indies moneamur, non credere. Tum demum intelligimus periculum, dum morbus nullum admittit remedium. Nihil tam leve, quod non magnæ interdum rei momentum facit. Nam ut constat experientiâ; aurulâ vel tenuissimâ poma decutiuntur; scintilâ vel minimâ deflagrat sylva; in scopulum exiguum illisa navis dehiscit; in lapidem parvum pes impingit; hamo exiguo magnus piscis capitur; vulnera levissimo vir magnus moritur. Hinc patet, adeò vitam nostram esse fragilem; adeò in vita fortunam esse ancipitem, ut quâ parte, nulla erat suspicio, eâ ingruat perditio. Adrianus Imperator annulum in dito gerebat, cui insculpta erat hæc sententia Senecæ: (*a*) *illis gravis est fortuna, quibus est repentina.* Hoc est, facile sustinere fortunam potest, qui semper expectat. Illud enim exploratum est, in syribus, non in altis undis formidare nautam;

Hh 5

ab

(*a*) C. s. ad Helmam.

ab insidiis occultis diligentius sibi bonum bellatorem, quam à prælio cavere aperto. Ita virum prudentem cavere sibi decet non ab exteris, sed à domesticis; non ab hostibus, sed ab amicis; non à bello: spero, sed à pace simulata; non à damno manifesto, sed à periculo occulto. Quapropter semper tutamime: quia in maximo est periculo, qui negligit periculum.

III. Quòd si igitur fortunæ tibi nota est indoles, nec turbines molestiarum ejus time; nec fulgura, & tonitrua expavesce; nec serenitati delitiarum ejus crede; nec blandimentis suavissimis fide; nec voluptatem ex iis, quæ tribuit; nec dolorem ex iis, quæ eripit, capias: nec inde, quod tibi faveat; nec quòd te repudiet, doleas. Nulli fortunæ minus, quam optimæ creditur. Quisquis beatus est, versà fortunæ rotâ, ante vesperum potest esse miserrimus. Illud tibi certò persuade, eam vitæ partem periculissinam esse, quam incuria securissimam facit. Quæris exempla? Agamemnon magnus Græcorum Dux, toto belli Trojani decennio non periclitatus tandem domi suæ noctu crucidatus est. Alexander ille invictus, in expeditione Asiatica, & Indica non perit; & Babylone mox veneni haustu exiguo permititur. Julius Cæsar ille magnanimus, quinquaginta duobus præliis vinci non potuit; & tribus, ac viginti plagiis in Curia confossus est. Heu quanta, post tantam felicitatem, calamitas! quæ ignominia, post tantam gloriam; quod periculum, post tantam securitatem! quod infortunium, post tantam prosperitatem! quam misera, & obscura nox, post tam serenum diem! quam malum, post tam longum iter,

dive-

Junius.

Tessera.

191

diversorum! quam aspera, post litem tam pertinacem, sententia! quam absonta, tam bono vitae principio, mors! Denique raro quisquam erga sua bona fatis cautus est. Eadem in alterutro mutabilitas, nec formidandas fortunae minas, nec exoptandas facit esse blanditias. Denique stat haec mea sententia:

Rebus tranquillis, metuas adversa sub illis.

26. DIES JUNII.

Nulla tam modesta felicitas est, quæ malignitatis dentes vitare possit. *Valerius*

Max. c. 4. 7.

Fortunæ
prosperæ
comes
Invidia.

I.

ADHUC MAGNUM SUPER EST ILLIS,
quibus lenocinatur fortuna,
infortunium, Invidia erga
fortunatos. Inter prosperas for-
tes, nemo potest evadere malignorum dentes; quia
adversus Invidiam, propugnaculum nullum est,
quo quis se tueatur: nullus secessus, ubi delitescat;
nullum cacumen, quo ascendet; nulli montes, quo se
recipiat; nulla sylva, ubi latebras querat; nulla navis,
qua elabatur; nullus equus, quo effugiat; nulla pecu-
nia, qua se redimiat. Hoc discrimen est inter impro-
bum, & invidum: quod ille delectetur bono pro-
prio, hic cruciatur alieno: ille diligit mala, hic odit
bona. Invidia est fera adeò venenata, ut nullus mor-
talium vel fuerit, vel futurus sit, quem non dentibus
suis memorderit, unguibus laniarit, pedibus con-
culcarit, veneno inficerit. Est avida felicitas, & alieni
avidi-